

OPINIA

Transport odpadów nie jest szczególnym rodzajem przewozu

Kwalifikacja transportu odpadów jako przewozu rzeczy jest sprzeczna z intencją polskiego i europejskiego prawodawcy. Przewóz i transport odpadów są to dwie różne czynności prawne.

Ustawy: z 27 kwietnia 2007 r. o odpadach oraz z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - stanowią szczególną i wydawałoby się zupełną regulację w zakresie transportu odpadów, w szczególności komunalnych. Jednak praktyka wskazuje, że do transportu odpadów mogą mieć także zastosowanie przepisy o przewozie rzeczy z kodeksu cywilnego. Najdalej idącą konsekwencją takiej kwalifikacji prawnej jest przyjęcie rocznego terminu przedawnienia roszczeń z umowy przewozu (art. 778 k.c.) oraz ograniczenie odpowiedzialności kontraktowej przewoźnika (art. 791 k.c.). Z punktu widzenia wytwórcy odpadów istotne znaczenie ma status odbiorcy odpadów, zatem czy kontener na zużyte opakowania szklane może po prostu wywieźć przewoźnik?

Kwalifikacja transportu odpadów jako przewozu rzeczy wydaje się jednak sprzeczna z intencją polskiego, ale równocześnie europejskiego prawodawcy. Ustawa o odpadach implementuje Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/12/WE z 5 kwietnia 2006 r. w sprawie

odpadów, a użyte przez polską ustawę określenia - odpady czy też gospodarka odpadami - zostały zastosowane zgodnie z ich wspólnotowymi odpowiednikami. Odpad, nawet jeżeli jest rzeczą (co nie jest bezsporne) w rozumieniu art. 45 k.c., to wyłączoną z obrotu cywilnego, nie może być przedmiotem sprzedaży, zamiany lub przechowania ani innej umowy, z wyjątkiem tych zdefiniowanych w ustawie o odpadach. Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt a) dyrektywy oraz art. 3 ustawy odpady to wszelkie substancje lub przedmioty należące do kategorii określonych w załączniku, które ich posiadacz usuwa, zamierza usunąć lub ma obowiązek usunąć. Posiadacz to wytwórca odpadów lub osoba fizyczna lub prawna, do której odpady należą. Z kolei gospodarowanie odpadami oznacza: (a) zbieranie, (b) transport, (c) odzysk oraz (d) unieszkodliwianie odpadów, łącznie z (e) nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze (f) postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów. Odpad od chwili jego wytworzenia poddany

TOMASZ SROKOSZ

radca prawny,
partner w kancelarii
Krupa Srokosz Patryas,
stowarzyszonej z
kancelarią Salans

jest procedurom ustawy o odpadach, a wytwórca i każdy następny posiadacz powinien uzyskać pozwolenie, a także posiadać infrastrukturę konieczną do prowadzenia gospodarki odpadami. Na przykład ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada obowiązek uzyskania pozwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Najbardziej rozbudowaną formą pozwolenia na wytwarzanie i dalsze dysponowanie odpadami może być pozwolenie zintegrowane wydawane zgodnie z art. 201 prawa ochrony środowiska.

Co prawda transport odpadów nie został w ustawie o odpadach zdefiniowany, jednak same zasady prowadzenia transportu odpadów są precyzyjne. W celu uzyskania pozwolenia na prowadzenie działalności przedsiębiorca prowadzący transport odpadów musi wskazać sposób i środki transportu odpadów, a także przedstawić możliwości techniczne i organizacyjne pozwalające należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów (art. 28 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy o odpadach).

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów. Z kolei art. 25 ust. 4 stanowi, iż zlecający usługę transportu odpadów jest obowiązany wskazać prowadzącemu działalność w zakresie transportu odpadów miejsce odbioru odpadów oraz posiadacza odpadów, do którego należy dostarczyć te odpady. Artykuł 25 ust. 5 nakłada obowiązek na prowadzącego działalność w zakresie transportu odpadów dostarczenia odpadu do posiadacza odpadów, który został mu wskazany

przez zlecającego usługę. Zatem kolejne przekazywanie odpadów odbywa się na podstawie szczegółowych wskazań ustawy.

Pomimo pozornej zamienności pojęć przewóz i transport odpadów to różne czynności prawne. Transport odpadów to nie szczególny rodzaj przewozu. Różnice dotyczą zarówno przedmiotu umowy, jak i statusu prawnego jej stron, którymi są: wytwórca lub kolejni posiadacze odpadu z jednej strony, z drugiej przedsiębiorca prowadzący transport odpadów na podstawie szczególnego pozwolenia, dysponujący odpowiednią, zdefiniowaną infrastrukturą konieczną dla prowadzenia transportu odpadów. W przypadku konieczności zakwalifikowania umowy o transporcie odpadów jako jednej z umów nazwanych k.c. zastosowanie znajdzie raczej art. 750 k.c. nakazujący do umów o świadczenie usług stosować przepisy o zleceniu, a nie o przewozie rzeczy.